

Szerkesztőség
 és
 kiadóhivatal:
KASSA
 Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
 telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
 Egy évre . . . 14.— korona
 Fél évre . . . 7.—
 Negyedévre . . . 8:50

Vidéken:
 Egy évre . . . . 20 korona
 Félévre 10
 Negyedévre . . . 5
 Egyes szám ára 4 fill.

HIRDELMEK FELVETÉSEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Beárat a Fazekas-utcaról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF

Kapható minden dohánytözsdeben.
 Megjelenik délután 5 órakor.

Mit rejt a kiegyezés?

Kassa, augusztus 9.

Azon a bizonytalanságon, mely elfödi az avatatlan tekintetek elől a kiegyezés kérdését, minduntalan egyegy rést üt a kíváncsiság. A sajtó különös előszeretettel ragad meg kiszivárgott híreket és lehetetlenre torzított találgatásokkal igyekszik a vég-sőkig csigázni a közönség és az ország érdeklődését. A kormány azonban a lehető legmerevebben elzárkózik minden magyarázatadás elől.

Mióta a kiegyezési tárgyalások hullámai annyira zavarossá teszik a politikai vizeket, a lehető leghatározottabban érvényesül magyar részről az a telfogás, hogy a bank- és a quóta-kérdés teljesen kikapcsolandó a gazdasági megegyezés komplexumából. Ez a fölfogás szörnyen fáj az osztrák fejeknek és törvényhozási sablonokra való hivatkozással bizonyítják a maguk igazát. A 67-iki kiegyezési törvényekben nincs szabályozva a bankkérdés, azonban azóta négy ízben lefolytatott kiegyezési tárgyalások során a bankkérdéssel mint a kiegyezés szerves részletével foglalkoztak a kormányok. Ebből a precedensből folyólag, a szokásra alapítják az osztrák körök minden érvelésüket.

A quótára vonatkozóan szintén homlokegyenest ellenkező álláspontot tett magáévá az osztrák sajtó. Kétségbe vonja a magyar álláspontnak azt a megállapítását, hogy azért nem tartozik a quóta a kiegyezési kérdések keretébe, mert a quótának eldöntése a szoroson vett quótabizottságok dolga. Teljes erejével és a többé-kevésbé hamis érveknek hadba küldésével ágál ez ellen a fölfogás ellen az osztrák sógor. A quóta-kérdést hozzacsapja a többi gazdasági kérdéshez és azt mondja kenetteljesen, hogy e kérdések fölötti rendelkezés a parlamentnek ügykörébe vág, azzal a módosítással, hogy a törvényhozó testület erre vonatkozó határozatai a quótabizottságok tárgyalásainak kell megelőznie. És farizeus módon forgatva szemeit, kiált föl a Neue-Freue Presse, hogy a magyarság e kérdésben magáévá tett álláspontjával csak a közvéleményt kívánja megoldozni és semmi esetre sem alapul ez az állásfoglalás tárgyi meggyőződésen.

Magyar taktikázásról beszélnek a Lajtán túl és ragaszkodva törvényesnek mondott, de a részükről tudato-

san félremagyarázott állásponthoz erősen biztatják legelszántabb küzdelemre az osztrák kormányt. Ez az elszánt küzdelem nagyon kevésbé lehet már elszánt. Amaz egyszerű éknál fogva, hogy a kiegyezés anyagára vonatkozóan már létre jött nagyobb és jelentősebb vonásaiban vázolja a megegyezés.

A szerződéses forma s a határidő kérdése már teljesen praeciurozva van, ugyszintén rendbehozta a két kormány a vasuti tarifát, a fogyasztási adók új rendezésének, a blokk megváltásának kérdését. Szerződésbe foglaltan ezek a pontok immáron abban a stádiumban vannak, mely joggal teszi a minden vonalon való megegyezésnek valóra válását lehetővé.

A cukor surtaxe kérdése azonban még egyelőre ki van kapcsolva a megegyezés horizontjából. Ugyszintén megállapodásra vár a már előbb említett quóta és bankkérdés. Mindkettőre vonatkozóan jelentős gazdasági és számon kívül aligha hagyható politikai irányelvek adnak határozott utasítást úgy az osztrák, mint a magyar kormánynak.

Minden elfogult félremagyarázás nélkül és minden erőszakos találgatástól menten, ennyiben áll jelenleg a gazdasági megegyezés nagy ügye. Haladópartí portákról hangozzék föl bármi ily istentelen csaholás is a magyar érdekeknek megrövidítéséről, vagy gazdasági jövődönk végleges eljátszásáról szó sem lehet. Ez már most is megállapítható, jöllehet igazán a titkok titka még a kiegyezés.

Nyári intelmek.

Itt a nyár. A hőmérő aránytalan ugrásokkal szalad egyre feljebb a levegőből áradó meleg rája támad a század elei idegzetekre. És ellágyult emberek loholnak a napsütéstől barnára pörkölt utcákon. Sűrű egymásutánban törlik az izzadságos homlokat, valami enyhébb áramlások után vágyódva, mindenképpen ki akarják vonni magukat azok alól a hatások alól, mik olyannyira gyötrővé teszik a kánikulává hevülő nyarat. És a meteorológiai tény két kérdést tesz évről-évre visszatérően aktuálissá.

Az egyik a fürdőzés kérdése. Megfizetett reklámok hálózák be az országot, idegen fürdőhelyek hirdásait juttatva el még a legeldugottabb falucskába is, a magyar zsebekre utaznak azok a nagyhangu prospektusok, a melyek garmadával árasztanak el mindent. És a fürdőzni akaró publikum rendszerint fel is ül ennek, a még mennybeli üdvösséget is ígérgető csalagtásnak. Pedig nagy, erőteljes nemzeti érde-

kek szólnak a mellett, hogy tőlünk telhetőleg karoljuk föl a hazai földek ügyét.

Az áldott magyar földből fölszakadt érdekeket, hogy kamatoztassuk, az nem csak az üzleti élelmességen kell, hogy muljék; minden közjogi ellenzéstől elvontan, egyetlen ponttá sűrített evangéliuma nemzeti politikánkknak, hogy minden lehető elkövessünk annak érdekében ami magyar. Ne szórjuk idegen piacra azt a pénzt, mi, hogy itt forogjon magyar földön, égetően kívánatos. Ne törtsünk — így nyár jöttével — idegen fürdők felé, azért csak, mert a konvenció merevült, buta fölfogás előkelőbbnek mondja az idegenben való fürdőzést a hazainál. A fejlődő fiatalos életerőkre most kapó kort éli ma a hazai fürdőügy; diadalmas ragyogása mellett a külföldi világfürdőknek ha szintelenebb is a hazai, tegyük tul magunkat ezen a mellétekinteten, ez elvégre kötelességünk.

A másik, nyárról-nyárra aktuális kérdés, hogy miért hevertetjük paragon azt a balneológiai tőkét, mi a hazai fürdőkben hever. Nem is áldozatkészség kellene hozzá, csak üzleti kincs. Részvénytársasági alapon, más irányú vállalkozásokba oktalanul bevert summák összegezésével hatalmas, ragyogó világfürdőkke varázsolhatná az üzleti spekuláció sok eldugott, hirtől is alig ismert fürdőnket.

Le kell szoktatni a magyar publikumot arról a már-már végzetessé váló szokásától, hogy pénzt idegen, külföldi fürdőhelyeken költse el. Minden vállalat fejlődése a pártolással karöltve halad, a legjobb irányban haladó, életerős vállalkozások mentek már tönkre azért, mert a kellő pártolásban nem részesültek. Per analogiam ugyanez áll a fürdőkre is.

Mihelyt kellő számban fogja felkeresni a magyar fürdőket a magyar publikum, nem fognak elmaradni azok a változtatások sem, melyek az ott tartózkodó közönség életét minél kényelmesebbé és kellemesebbé tegyék. Természetesen nem tarthat lépést a magyar fürdő azokkal a külföldi valóságos „fürdő városokkal“, melyeknek az elő vagy utó saisonban is százszor annyi vendége van, mint a magyar fürdőknek — melyek azonban például gyógyhatás tekintetében ami pedig fő dolog, — meg sem közelíthetik a mi fürdőnket állami kezelésben vannak és nem csak az államnak, de az egész lakosságnak is annyi hasznot nyújtanak, hogy megélhetésüket biztosítja.

Ezt kell szem előtt tartania a fürdőző magyar közönségnek s ha a magyar fürdőt pártolni fogja, meg látja, követelheti is mindazt a mit külföldön követelni szokott.

Az elzüllött gyermekekért.

Andrássy rendeletei.

Ismertettük már röviden Andrássy Gyula gróf belügyminiszternek az eddigi környezetükben erkölcsi romlásnak kitett avagy züllésnek indult gyermekek oltalmáról szóló nagyfontosságú körrendeleteit.

Ay állami gyermekvédelem rendszerét tudvalevőleg Széll Kálmán 1901-ki nagy horderejű törvényben alapozta meg. Ez a kérdés mai kezelésének az alapja és az

azóta szerzett tapasztalatok beigazolták azt, hogy a humanizmus e nagy kérdésének terén még sok a teendőnk közigazgatási és társadalmi téren. Ezek a tanulságok öltenek testet Andrassy gróf alábbi rendeleteiben.

Az állami gyermekvédelem hatalmas támaszt nyert az Országos Gyermekvédő Ligában szervezett társadalmi gyermekvédelemben s a két szervezett gyermekvédelem együttműködésének útjait szabják meg e rendeletek s az együttműködést hasznosítják a gyermekeknek s a gyermekek megmentése által a társadalomnak, a köznek a javára.

Korszakos jelentőségűek Andrassy belügyminiszter körrendeletei nemcsak tárgyuknál fogva, hanem a bennök megnyilvánuló szellemtől fogva. A belügyminiszter a szerzett szomorú tapasztalatok alapján kimondja, hogy a gyermekvédelem terén nincs helye a hatósági ridegség szigorának s közönyöségének. Részletes oktatást ad a belügyminiszter a rendőri hatóságoknak, hogy miként bánjanak a kihágás miatt eléjük kerülő gyermekekkel. A belügyminiszter utasításában megnyilatkozó humanizmus méltó a felvilágosodás századához.

Különösen ki kell emelnünk a körrendeletek tartalmából amaz intézkedéseket, amelyek ama gyermekek védelméről szólnak, akikre nézve a jogi értelemben vett elhagyottság nem forog fenn, de a hatóság megállapítja, hogy a gyermekek eddigi környezetében erkölcsi romlásnak van kitéve. Andrassy körrendeletei behatóan intézkednek arról, hogy ezek is bevonassanak az állami gyermekvédelem körébe.

Amikor Andrassy felhívja a hatóságokat arra, hogy rendelkezéseit a szociális érzés magaslátán igaz odaadással hajtsák végre, egyszersmind kijelenti azt is, hogy rendeleteinek végrehajtását szigorúan fogja ellenőrizni s a mulasztókkal szemben a törvény szigorát fogja alkalmazni. Ismerve a belügyminiszter erélyességét, meg lehetünk győződve arról, hogy intézkedései nem maradnak meg írott malasztoknak, hanem az emberszeretet intézményei csakugyan meg fognak valósulni.

A szegénység kálváriája.

Halott csecsemő az anyja karján.

Sorsüldözött asszony.

Ma reggel a Budapestről érkezett vonat egyik harmadosztályú fülkájából szegényes ruhába öltözött, kisírt szemű asszony szállt le. Karján gyermekpólyát szorongatott, egy kis lányt pedig a kezénél fogva vezetett.

Az utasok figyelmeztették a rendőrséget, hogy az asszony karján levő pólya halott csecsemőt takargat. A rendőrség erre igazolásra szólította fel az asszonyt. Valóban egy 2 hetes halott csecsemő volt a karján.

Előadta, hogy Kuklya Tamásnének hívják. Harminc éves s a galíciai Hódeniczából való gyári munkásné. Lupeny, erdélyi bányatelepről jött, hol férje az Ilona nevű bányában dolgozott. Szerencsétlenség következtében férje e hó elsején meghalt s ő 2 gyermekével felszedelőzködött, hogy hazamegy. Két hetes gyermeke már születésétől fogva beteg.

Hatvanban, a vasúti kocsiban ma éjjel a gyermek meghalt, Nem mert szólni azonban a kalauznak, mert attól félt, hogy le szállítják a vonatról.

A rendőrség a halott csecsemőt elvette anyjától s kiszállította a köztemető halottas kamrájába. Ott a boncolás fogja a halál okát megállapítani. A hullán külerőszak nyoma nem látható.

Letartóztatott rablók.

A munkások támadói.

Kifosztott utas kereskedő.

Említettük volt, hogy augusztus 3—4-re virradó éjjelen Kiss Károly és Rovenszky Antalt a Hojszák féle kocsmától a széplaki sorra csalta két fiatal ember. Az egyik aztán egy husággal fejbe ütötte, mire az ijedten elmenekült. Kiss Károlyt azonban az utonállók földre teperték s óráját, pénzt elszedték tőle.

A vakmerő utonállók kézrekerítésére a rendőrség széleskörű nyomozatot indított. Az egyik utonállót tegnap Szobenkovics Gyula személyében kikutatta a rendőrség. A vallásánál eleinte tagadta a rablást, de később beismerő vallomást tett s elárulta cinkostársát is. A másik rabló Vavrek János nyársardói származású 20 éves csavargó, akit a mai napon szintén letartóztattak. Szobenkovics Gyulát csak a két munkás megtámadása terheli, ellenben Vavrek Jánosra újabb bűn bizonyult.

Vavrek tegnap az enyiczkei uton egy kocsin haladó utas kereskedőt kirabolt. Az utas kereskedőt megöléssel fenyegette, aki azután 156 korona készpénzt neki átadta. A pénzzel megmentette életét. Vavrek nem tudja a kirabolt kereskedő nevét, mert az, mihelyt az utonálló kezéből kiszabadult, szekerkéjén gyorsan elhajtott. A pénz néhány korona híján Vavreknél volt. Találtak azonkívül nála egy fekete virággal díszített parasztaeszköt, egy fekete bőrből készült erős, négyrekeszszel bíró patent záros pénztárcát. Ezekhez a bűnjelkekhez is bizonyára lopás és rablás tapad. A rendőrség folytatja a vizsgálatot s noha Vavrek a nála talált holmik származásáról minden felvilágosítást megtagad, bizonyosra veszi, hogy bűnös uton kerültek a rabló birtokába.

Szobenkovics Gyulát és Vavrek Jánost a rendőrség kihallgatásuk után átkísérte az ügyészség fogházába.

UJDONSAGOK.

— A kassai népfürdő alig, hogy nyolc napja nyílt meg s hogy mennyire szükség volt rá, bizonyítja az első hét; látogatottság, mely szerint a fürdőt 526 férfi vette igénybe. A nőket nem is számítják. Ez világos tanúság s erősen bizonyítja, hogy a nép szeret fürdeni, csak legyen hozzá való alkalma.

— A munkásbiztosító hivatalba való bejelentés. Minthogy a legtöbb munkaadó nincs kellően informálva munkásaival a munkásbiztosító hivatalba való bejelentéséről, tájékoztatás céljából közöljük, hogy a kerületi betegsegélyező pénztár alakult át kerületi munkásbiztosító hivatalá és ide tartoznak bejelenteni a munkaadók: iparosok és kereskedők mindazon munkásaikat, akik eddig tagjai nem voltak a kerületi betegsegélyező-pénztárnak. A baleset ellen való biztosítást ugyanezen hivatal eszközli. A bejelentés elmulasztása 10-től 400 koronáig terjedhető pénzbírsággal büntetettik.

— A kassai műmalom iparvágánya. A kassai műmalom részvénytársaság a közúti vasut telepétől a malomig a ligeten keresztül vezető iparvágányt akar építeni. A kereskedelmi miniszter a közigazgatási bejárást e hó 16-ára tüzte ki s a maga részéről a vasúti és hajózási főfelügyelőséget bizta meg az eljárással. A közigazgatási bejárásnál remélhetőleg szem előtt tartják, hogy ha már a város egyedüli üdülőhelyén iparvasutat vezetnek végig, legalább a vágányokat úgy fektessék le, hogy a kocsit utat ne érintse, illetve a kocsik közlekedést kiemelkedő sinpárral ne veszélyezze.

— Lopni akart a kocsmában. Tegnap délután az Erzsébetter 2. számú házában levő Preszel Jakab-féle kocsmába egy fiatal ember betért. A kimérő helyiségben foglalt helyett s ott egy pohár bort rendelt. A szomszéd szobában ült Zinner Lajos mészáros másodmagával. Nyitott ajtón át a mészáros és társasága belátott a söntésbe, a fiatal ember azonban nem látta őket. Mikor a vendéglős a söntésből kiment, a fiatal ember oda ugrott az áruasztalhoz, felrántotta a pénzeszűköt s belemarkolt a pénzbe. De rajta veszett. Mert Zinner és társai látva a tolvajt kirohantak, ott a fiók mellett vállon ragadták a tolvajt, mikor még a markában szorongatta a lopott pénzt. A tolvajt erre átadták a rendőrnek. A fiatal ember kihallgatása alkalmával Dudás Jánosnak mondotta magát. Munkakönyvét állítólag Eperjesen hagyta. Megmotozása alkalmával ekszerekről szóló zálogszedőlapokat találtak nála. A kassai rendőrség táviratozott Eperjesre, hogy Dudás János előéletéről és személyazonosságáról felvilágosítást kérjen. Addig is míg a válasz megérkezik fogva tartják.

— Vigadó Kassa. Emelkedik a kamatláb, drága a pénz, szaporodnak az árverések, fiatal kezdő fiskálisok a foglalások költségéből urizálnak, így meg amugy, tele van panaszszal a város. Még el is hinnők, hogy Kassa a nyomoruságnak és a szegény flótásoknak bus sivatagja, ha az ellentmondást nem tűző statisztika mindezen jeremiádkra alaposan rá nem cáfolna. A zord és kiméletlen statisztika szerint az elmúlt hónapban zencengedély címén 820 korona folyt be a városi pénztárba. Ha már most tudjuk azt is, hogy az éjfél órán tul való muzsikálás díja 6 korona, megállapíthatjuk, hány helyütt és hányszor volt nagy vigalom, céció. Nem fedi tehát az igazságot az az általános panasz, hogy Kassán nincs pénz. Van bizony! Még pedig szép summával. Nem akarunk ugyan szalmaözegekre ujjal rámutatni, tény azonban, hogy a fürdő évad alatt vig élet zajlott Kassán s a mulatozás bankóiból jócskán jutott a szegényeknek is! Mert a 820 korona a szegényalapot gyarapítja.

— Az öreg 48-as honvéd pénze. Nagyön kevés, szegényteljesen kevés az özszeg, amit a nemzet a 48-as szabadságharc élő tanuinak nyugdíjjal fizet. Ezt a kevéske pénzt is elvesztette Stofankó János 48-as honvéd. E hó 3-án a kassai adóhivatalban járt, hogy 10 korona havi nyugdíját fölvegye. A bankó pénzt nyugdíj könyvecskéjébe rejtve a tarisznyába akarta dugni, de úgy látszik, öreg reszketős kezéből a tarisznya mellé csuszott a pénz, mert haza jövet sem a könyvet, sem a bankót nem találta. Kérjük a megtalálót, a szegény öreg honvéd pénzt szolgáltatassa be a rendőrségnek.

— Sztrájk egy kőműves mesternél. Stofka Alajos kassai kőműves mester 12 segédje ma délelőtt beszüntette a munkát, sztrájkba lépett. A sztrájk azért tört ki, mert a mester állítólag az egyik munkást ok nélkül sértette. A sztrájkoló munkások ma délelőtt a munkabeszünetet a főkapitányságnak bejelentették s kérték egyúttal a békéltető eljárás megindítására. Váczy József főkapitány a békéltető bizottság összehívását elrendelte. A sztrájkoló munkások a Szent-László utcai Breuer-féle vendéglőben sztrájkantányát ütöttek s ott várják be a tárgyalások kimenetelét.

— Rabló cigányok. A miskolczi rendőrségtől távirat érkezett a kassai rendőrséghez, hogy ott ma délelőtt Fürst Jónás lakásán kóbor cigánybanda betörést követett el. A cigányok 10 drb. rózsaszín huzatu párnát és ugyanannyi hasonló huzatu dunyhát loptak el, összesen 360 korona érték-

ben. A cigányok valószínűleg Kassa felé menekülnek. A betörők kézrekerítésére a rendőrség a szükséges intézkedéseket megtette.

— Egy derék csendőr tragikus halála. Az ungmegyei Antalóc községben vasárnap este a falubeli nagykorcsmában hangos mulatság volt. Záróra után a legények még tovább akartak mulatni, de akkor arrafelé került a szerednyei csendőrjárat, amely hazamenetelre szólította fel a mulatozókat. A duhajkedvű legények eleinte vonakodtak, de aztán lassankint kezdtek szedelőzködni. A három Kostyák fiú, akik híres verekedők, gunyolni kezdte a csendőröket, akik erre le akarták őket tartóztatni, hogy bekísérjék a község házára. A falu három hőse azonban ellenszegült, mire az ivóban egy pillanat alatt nagy kavargás támadt. A két csendőr nem hagyta magát, de a tulerő végre is lebirta őket. Az egyikőtől elvették a kardját, amelylyel aztán vagdalni kezdtek a csendőröket, akiket a legények hátulról lefogtak. A véres tusában az egyik csendőrnek mégis sikerült magát kiszabadítani. Nyomban rálőtt támadóira. A golyó Kostyák Györgyön halálos sebet ütött, egy másik legényt pedig a bal vállán sebesített meg. A puskától aztán megijedtek a legények és szétfutottak. A csendőrök, akik súlyos sebeket kaptak, bementek az ivó mellett levő szobába, hogy lemosás magukról a vért. Ott aztán megszólalt az egyik, a kinek a kardját elvették:

— Bajtárs nagy az én bajom. Nincs kardom, a kezem is annyira összevagdalták, hogy nem bírom használni.

Az elkéseredett embert vigasztalni kezdte bajtársa s kérte, hogy menjenek be a faluba, fogják el a verekedőket, akkor aztán jó lesz minden. A lefegyverzett csendőr ráhagyta. De amikor bajtársa kilépett az ajtón, ő a szobában maradt s szolgálati fegyverével szíven lötte magát. A golyó nyomban megölte a szerencsétlen csendőrt, aki nem bírta elviselni azt, hogy elvették tőle a kardját.

— Fényes tűzijáték a csorbai tavon. Tündérszép látványban volt része tegnap este a kies Csorba-tó partján nyaraló közönségnek. A természetalkotta gyönyörű keretben pazar tűzijátékot rendezett az agilis fűrdőigazgatóság. Az idő is rendkívül kedvezett a szép ünnepélynek, amennyiben a szép csendes csillagos estén a tó tükörsima színén élesen tükröződtek vissza a szípor-kázó napok és magasba törő röppentyűk. A vendégek egyrésze lampionokkal díszített csónakokból, másrésze az új Grand-Hotel erkélyeiről és fényes Halljából gyönyörködött a tűzijátékban. A Boroszlóban a múlt hó utolsó napjaiban tartott nemzetközi dalos-ünnep résztvevői, kiknek nagy része a Tátrába rándult, művészi karénekkükkel emelték a hangulatot. Az igazgatóság a jövő hét folyamán nagyobb szabásu hangversenyt rendez a „Gyermekvédő Liga” s a Csorba-tó partján emelendő kápolna alapja javára.

— A „Fekete Mária áldozója.” Megrázó jelenet játszódott le tegnap az aradi Mátyás templomban. Az izgalmas esemény a legendás „Fekete Mária” kép előtt történt, ahol a bucsusok ezrei rémülten vették észre, hogy az oltár mellől sűrű füstoszlop csapott föl. Közelebb menve látták, hogy egy asszony fekszik a földön lángba borulva, eszméletlen állapotban. Csakhamar letépték testéről az égő ruhadarabokat, a szerencsétlen asszony elmondta, hogy önmaga gyújtotta föl ruháit, hogy a „Fekete Mária” elhárítsa családjáról a veszedelmet. Az utóbbi időben ugyanis sok csapás érte hozzátartozóit és ő porrá akarta égetni magát, hogy „Fekete Mária”-t megengesztelje. A boldogtalan asszony — akit Kovács Jánosnénak hívnak és a torontálmegyei Szaján községből való — könnyebb égési sebeivel falujába szállították.

— Szkicsák bankja. Jablonka, árva-megyei községben Szkicsák Ferenc képviselő elnöklésével népbankot alakítottak. Az

ügy felebbezés útján eljutott a királyi táblához, amely a hibák kijavítását rendelte el. E célból új alapító közgyűlésre hívták össze a részvényeseket, kik Szkicsák elnöklésével össze is gyűltek Jablonkán. Ugy látszik azonban, hogy politikai tendenciák is akarnak érvényesülni a gyűlésen, mert Bulla trsztenai szolgabíró a gyűlést rendes és határőrségi csendőrökkel szétoszlatta. Szkicsák kijelentette, hogy interpellálni fog ebben a dologban a képviselőházban.

— Elfogták Weinfeld Edét. A budapesti rendőrség távirati értesítésére a brémai kikötőben elfogták Weinfeld Edét, a szélhámos hangszer-kereskedőt, épp abban a pillanatban, mikor egy amerikai hajóra akart szállni. A szélhámóst Budapestre hozzák.

— Villámsujtott emberek. A Nagyhal-mágy szomszédságában fekvő Tisza községben és annak határában vihar dühöngött kedden reggel. Egy földmivelő emberekből álló hét tagu társaságra lecsapott a villám, amely három embert ott a helyszínen megölt, a többieket pedig olyannyira megsebezte, hogy a szerencsétlenek valamennyien élethalál között fekszenek lakásaikon, ahová később elszállították. Az óriási zivatarban, amely fákat tépett ki és háztetőket döntött le, a község határában agyonázva, dideregve haladt egy hét tagból álló földmivelő társaság, amely a szántóföldek felé tartott, hogy a külső gazdasági munkálatokat végezzék. Négy férfi volt közöttük és három nő. Amidőn a mezei munkások egy tisztásra értek, a felhőszakadás zajába hirtelen hatalmas menydörgés vegyült, majd egy vakító villám cikázott át a légen, amit tompa recsenés követett. A megrémült emberek halálos félelmükben dermedten álltak meg, majd valamennyien egy közeli hársfa alá menekültek, hogy bevárják ott, amíg a vihar elvonul. Alig, hogy megállottak a fa alatt, újabb hatalmas menydörgés rázkódtatta meg a levegőt s nyomban újabb villám csapott le a felhők közül. Az áram a következő pillanatban már pozdorjává zuzta a terebélyes fa lombjait s végig hasítva a törzset is, két embert: Vusdea Krecsunt és Nyegru Ruszandát nyomban megölte. A többieket is annyira elkábitotta a borzalmas áram, hogy valamennyien eszméletlenül terültek el a földön s reggel 7 órától délelőtti 11 óráig fekvőként így a szabad ég alatt, szelviharban, esőtől verten átázva és dideregve a földön. Dél felé négyen végre magukhoz tértek és saját lábaikon bevándoroltak a községbe az előljáráshoz, ahol elpanaszolták a velük történeteket. Egyetlen, még életben maradt társukat kénytelenek voltak künn hagyni, mert még mindig nem tért magához. A községi előljáráóság néhány tagja ezután kiment a helyszínére, ahonnan a két holttestet és a még életben talált embert — akit Luntrás Mitrunak hívnak — beszállították a községbe, de Luntrás Mitru: alighogy lakására szállították, szintén meghalt. A többiek — négyen szintén súlyos betegen fekszenek lakásukon.

— Új cementáru-gyár Kassán. Göllner Zsigmond, a Vám-utca 2. számú házában modern berendezéssel cementáru-gyárat létesített. A gyár gyártmányaiból különösen kiemelendő a Thoman féle hornyolt tetőcserep, mely a külföldön, építkezéseknél már teljesen kiszorította a téglatető cserepet. A cement tetőcserep tartósabb, könnyebb fedanyag, nem eresztí át a vizet és sokkal olcsóbb, amennyiben egy kvadrátméterre 11 drb. tetőcserep kell mindössze. A cement tetőcserep ezenkívül sokkal tűzállóbb is mint a téglacserép. Az új cementgyár, melyet ajánlanak a felvidéki építésszek és építetők közönség figyelmébe az építkezéshez mindennemű cementárukat készít.

Nagy varrieté Orfeum.

Bügler udvari étterem kaszinó palota

Augusztus hó 7-én este fél 9 órakor

Bügler Jenő udvari éttermében

(Fő-utca 82 kaszinó palota)

a fővárosi nagy Orfeum első rangu művészeinek felléptével

nagy varrieté Orfeum

A válogatott, kitűnő műsorszámokból kiemelendő:

Mary Star cabaret művésznő.

Linda Lindau angol és német szoubrett táncosnő és énekesnő.

Gyárfás Dezső a Fővárosi Orfeum komikusa.

Les Titos táncakrobaták.

Hős Terka a fővárosi orfeum magyar énekesnője.

The Georgis hármas tréfás akrobata csoport.

Doly nővérek nemzetközi táncosnők és énekesnők.

Rosetti spanyol táncosnő.

Minden este új program.

... Szigoruan családias. ...

Belépő-díj személyenkint 1 korona.

Fenntartott hely 2 korona.

A megnyitó előadáshoz asztalok rezerváltak.

Előadás után cigányzene.

ORFEUM

a Széchenyi kioszkban

Márkus Alfréd Bácskai Sándor karmester. igazgató.

Ma szombaton augusztus 10-én egész új műsor.

Az ujonnan szerződött tagok fellépte:

ANNA PAULUS Bártfai Malvin francia excentrique. kék-vók táncosnő.

MARIETTA ének- és táncoktató.

Pickardy Anna Nádai Jolán angol táncművésznő. előadó szonett.

Váradai Izsó Bácskai Sándor szalon humorista, a Fővárosi Orfumnak volt tagja. elsőrendű ének- és táncoktató, a kassaiak kedvence.

Ferenczy Camilla Beregi Rózsika magy. híres női bariton énekesnő. Új dalok. első. magy. népd. és koncert énekesnő.

Bohózatok.

Kezdeté fél 9 órakor. Belépti-díj 1 kor.

Előadás után a teremben párisi estély.

Reggelig nyitva! Reggelig nyitva!

Építkezésre alkalmas szép kertitelkek

a kir. tábla és polgári iskolához közel, széltől védett, zajtalan utcán igen jutányosan eladó.

Bővebbet HELLVIG ZS. üvegkereskedésében Fő-utca 46. sz. a.

Kassa leghiresebb, régi

Pék üzlete

állandó vevő körrel, napi 100 korona átlagos bevétellel, teljes üzem felszereléssel, és boltberendezéssel, kedvező feltételek mellett azonnal átadó.

Az üzletet jelenlegi tulajdonosa, más üzlet miatt adja át.

Tudakozódni lehet HERDICZKY

o JÁNOS háztulajdonosnál. o
KASSA, Főutca 60. szám.

□ Rákóczi □ emlékkönyv.

Ezelőtt 1 kor., most 20 fill.

Cimlapján II. Rákóczi Ferenc életnagyságu képével (Lengyel Ede festőművésznek Abauj-Torna vármegye számára festett képe után.)

Tartalom:

Ahol Rákóczi megpihen. Irta: Lengyel Menyhért. — Centum gradamina Hungariae contra Germanos. Irta: Kerekes György. — Tegnap és ma. Irta: Mihalik József. — II. Rákóczi Ferenc emléke Kassán. Irta: Révész Kálmán. — Rákóczi Holesic-ban. Irta: dr. Fényes Samu. — Rákóczi temetése. Irta: Köves Károly. — Kassa meghódol II. Rákóczi Ferencnek. Irta: Szabó Adorján. — A rodostói temetés. Irta: Telepy Marcel.

* 117 díszes illusztráció! *

Kiemelendők:

Rákóczi képe. — A kassai dóm. — Zrínyi Ilona. — Rákóczi felesége. — Zrínyi Ilona aláírása. — Az egykori Ferenczrendi templom külseje és belseje, ahol a fejedelem imádkozni szokott volt. — A Rákóczi templom, melyet Báthori Zsófia épített, külső és belső képével. — Rákóczi két fia: József és György. — A fejedelem pecsétje. — Bercsényi Miklós arcképe egykori festmény után. — Bercsényiné Csáky Krisztina arcképe. — II. Rákóczi Ferencz Egitapluma. — II. Rákóczi Ferenc sarkofágja a székesegyházi kriptában. — A kassai erődítés alaprajza és Kassa látképe 1617-ből.

Rákóczi emlékkönyv díszes kiállítású, kvart nagyság, 40 oldal terjedelmű.

Ezelőtt 1 K, most 20 fill.

Kapható a NAPLÓ kiadóhivatalában.

Postán küldve 10 fillér postadíjjal több. Az ára bélyegeken is beküldhető.

Kiadó: Murányi József.

o o o LELKIISMERETES MUNKA o o o

STEINER ADOLF és TSA

csatorna és vízvezeték berendező KASSA, RÁKÓCZI-KÖRUT 6.

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismeretes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.

::: Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezője. :::

o o Tessék költségvetést kérni — díjtalan. o o

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR ||| **KORONA SÖR** ||| **SOTÉT BAJOR-SÖR**

Legújabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-kocsijainkban szállítanak. — A különböző minőségű sörök szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nemkülönben árjegyzekkel kivanatra a serfözde készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e serfözde söre méretik ki.

A KASSAI JELZÁLOGBANK R. T.

további intézkedésig

||| összes régi betéteinek kamatlábat |||

4° -ra emelte fel **4°** -ra

és **UJ BETÉTEKET** is ezen kamatra fogad el. E mellett a 10%-os tőkekamatadót is **sajátjából viseli.**

BALLA MIHÁLY

mechanikus és villamos szerelő

Telefonszám: 372. Kassa, fő-utca 51. sz. Telefonszám: 372.

1896. év óta villamos műszaki műhelyemet és raktáramat sikerült oly versenyképessé tenni, hogy bármely gyárral a **házi távirda, távbeszélő, villámhárító és villanyvilágítási szerelésben** a versenyt felveszem.

Allandó nagy raktár villanyvilágítási csillárok, távbeszélők, villamos csengők és orvosi villanyozó gépekben. **Vidéki megrendeléseket azonnal és leggyorsabban készítek.** Minden munkámért 2 évi jótállást vállalok. Terveket és költségvetést díjmentesen készítek.

Nyomatott VITEZ A. UT. KASSA